

Yasak kararı veren hakimler bu yazıyı okusun

MAHKEMELERİN VERDİĞİ KARARLAR ARTIK ESKİSİ GİBİ OLAMAZ

Özge Demir yazdı

Mahkemelerin verdiği kararlar artık eskisi gibi olamaz

23 Aralık Cumartesi 2017 21:13

Özge Demir yazdı...

14 Aralık 2017 tarihinde, Anayasa Mahkemesi erişim engelleme ile ilgili oldukça ilgi çekici bir karar yayınladı.

Bilmeyenler için şöyle anlatalım...

26 Ekim 2017 tarihli ve 2014/5552 sayılı Ali Kılık başvurusu kararına göre; Ali Kılık'ın yayın yönetmenliğini yaptığı, ulusal ve uluslararası ölçekte havacılıkla ilgili haberler yapan airporthaber.com adlı sitede, çeşitli tarihlerde Türk Hava Kurumunu eleştiren, "THK'yı Batırırsan 20 Tırnağımla Yakana Yapışırım", "Bu Belge Şok Edecek", "Ye Babam Ye! Ne Zaman Doyacaksınız" başlıklı yazılar yayınlanmıştı. Başvurucu, yazılarda THK'nın kötü yönetildiğini, kurumu zarara uğrattığını politikalar izlediğini ve bazı kişilere haksız kazanç sağladığını iddia etmişti. Ankara 5. Sulh Ceza Hakimliği 9 Nisan 2014 tarihinde, söz konusu yazılarda geçen "hırsız", "soyguncu" gibi ifadelerin haber olarak nitelendirilemeyeceğinden, Türk Hava Kurumu başkanlığını yürüten O.Y.'nin kişilik haklarının ihlal edildiğinden bahisle yazılara erişimi engellemiştir. Başvurucu bu engelleme üzerine söz konusu kararın ifade özgürlüğüne aykırı olduğu gerekçesiyle Anayasa Mahkemesi başvurusunda bulundu.

Mahkeme de, alışkın olmadığımız şu kararı verdi:

"1- ilk derece mahkemesi, başvuruya konu yazılarda, müşteki aleyhine herhangi bir mahkeme kararının ortaya konulmaması düzeyinde bir kesinlik sınırının kabul edilmesinin ifade ve basın özgürlüklerinin tamamıyla ortadan

kaldırılması sonucunu doğuracağı açıktır.

2- Başvurucu ilgili olduğu bir konu hakkında kendi bakış açısıyla müştekiye yönelik ağır eleştirileri dile getirmiştir ve müşteki de, havacılık alanında faaliyet gösteren Türkiye'nin önde gelen, tanınmış bir kurumdur. Kurumla ilgili, kamuyu bilgilendirme değeri ne kadar yüksek ise, kişinin söz konusu haber ve makalenin yayımlanmasına o kadar çok boyun eğmesi gerekir.

3- Bahse konu haber ve köşe yazılarında yer alan bazı cümlelerde müştekinin sert bir şekilde eleştirildiği hatta abartıya kaçıldığı kabul edilebilir. İlk olarak bu tür başvurularda basın yerine geçip, belli bir durumda kullanılacak haber yapma şeklinin ne olacağını belirlemek yargı mercilerinin görevi değildir. İkinci olarak ise, basın özgürlüğünün -demokrasi ile yakın ilişkisinin doğal sonucu olarak- bir dereceye kadar abartıya, provoke etmeye izin verecek şekilde geniş yorumlanması gerektiği kabul edilmelidir.

4- Söz konusu internet yazıları, toplumun başlılarıyla yaşatılan ve kamuya hizmet eden bir kurum ilgili olduğu, dolayısıyla kamu menfaatine ilişkin bulunduğu ve bu bilgilendirme değerinin çok yüksek olduğu tartışmasızdır. Bu nedenle yazılar kamusal faydası yüksek bir tartışmaya katkıda bulunmaktadır.

5- Haberin yayımlanmasının müştekinin hayatına kayda değer bir etkisinin olduğu gösterilmemiştir. Haberin onun özel hayatı ile ilgisinin olmadığı, kaba hakaret içermediği ve keyfi kişisel saldırı boyutuna da ulaşmadığı gözetildiğinde, geriye başvurusunun haberi verirken kullandığı polemik içeren agresif usulü kalmaktadır. İfade özgürlüğü, haber ve fikirleri iletme usulünü de korumaktadır.

6- Müşteki, havacılık alanında faaliyet gösteren en büyük kurumlardan birinin başkanıdır. Dolayısıyla müştekiye yönelik eleştirilerin sınırlarının sıradan insanlara göre daha geniş olduğunun kabul gerekir. Halkın tanınmış kişilere ilişkin bilgileri alma hakkı da gözetildiğinde müştekinin eylemlerinin ve sözlerinin basın tarafından izleneceğini, hakkında haberler yapılacağını ve ağır eleştirilerde bulunabileceğini öngörmesi, dmeokratik çoğulculuk açısından bunlara daha fazla tahammül etmesi gerekir.”

AYM'DEN YENİDEN YARGI KARARI

Kısacası Mahkeme; Ankara 5. Sulh Ceza Hakimliği kararının basın özgürlüğüne ve ifade özgürlüğüne aykırı olduğunu tespit etti ve **“Yargılanmanın yenilenmesi gerekir”** dedi. Anayasa Mahkemesi'nin bahsi geçen kararı, daha önce vermiş olduğu İlhan Cihaner, Medya Gündem Dijital Yayıncılık Ticaret AŞ., Ergün Poyraz ve Kadir Sağdıç kararları ve AİHM'in verdiği kararlarla uyumlu oldu.

AYM'nin kararı sevindirici olsa da internet haberciliğinde karşılaştığımız durum bundan bambaşka...

HABER SİTELERİNE SÜREKLİ ERİŞİM ENGELİ

İnternet üzerinden habercilik yapan her sitenin, en büyük uğraşı **“haber yapmak”** değil, erişim engelleme kararları ile mücadele etmek oldu günümüzde... Zira her hafta postacı kapılarını çalarak, erişim engelleme konusunda yeni bir mahkeme kararı tebliğ ediyor kendilerine.

“Erişim engelleme” kavramı ile 2007 yılında yürürlüğe giren, **“5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun”** sayesinde tanıştık.

5651 sayılı kanununun 9. maddesi ise oldukça geniş kapsamlı: intihara yönlendirme, çocukların cinsel istismarı, uyuşturucu ve uyarıcı madde, sağlık için tehlikeli madde temini, müstehcenlik, fuhuş, kumar oynanması için yer ve imkan sağlama, Atatürk'ün hatırasına hakaret veya sövme...

Velhasıl, Mahkeme yoluyla veya doğrudan BTK'ya başvurularak alınabilen erişim engelleme kararı için sadece suçun olduğuna dair yeterli şüphe olması aranıyor. Karşı tarafa ise savunma hakkı verilmiyor. Erişim sağlayıcıya yapılan bildirim ile siteye erişim rahatlıkla engellenebiliyor.

Herhangi bir URL adresine erişim engelleme ise çok daha kolay hale geldi. Bu yazıyı okuyan herkesin haberi dahi olmadan e-bloguna, sosyal medyadaki herhangi bir paylaşımınıza erişim engelleme kararı getirilmiş olabilir. İçerik sağlayıcılar bile çoğunlukla tesadüf eseri, bazen Twitter'ın bildiri ile öğrenmiş oluyor erişim engelleme kararlarını...

Kısacası **“hoşa gitmeyen arşiv”** birer birer hissettirmeden siliniyor...

ERİŞİM ENGELİ SAYISINDA PATLAMA

Üstelik resmi olmayan istatistikler gösteriyor ki, erişim engelleme kararlarının sayısı gün geçtikçe artmaya devam edecek.

“Resmi olmayan” diyoruz çünkü erişim engelleme kararlarını uygulayan Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı(TİB) 2010 yılında istatistikleri yayınlamayı bıraktı. Zaten 2016 yılında da, **“671 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Kurum ve Kuruluşlara İlişkin Düzenleme Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname”** ile de kurum, muhtemelen FETÖ ile bağlantılı bulunduğu için kapatıldı. TİB görevlerini Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu'na devretti. Ancak BTK da, istatistikler yayınlanmamaya devam etti.

Mayıs 2008 içinde TIB verilerine göre toplam 433 siteye Türkiye'den erişim engellenirken bu sayı Mayıs 2009 içinde 2601'i bulmuştu. Mayıs 2010 itibarı ile bu sayının 4500'e yakın olduğu düşünülüyor. Bu tarihten sonra da resmi verilere hiç erişilemedi.

Bugün sebebi belirsiz bir şekilde yayından kaldırılan <http://engelliweb.com> adlı site, kendisine bildirilen resmi olmayan verilere göre, 2017 yılına kadar istatistikleri tuttu. Ancak sonuç korku vericiydi. Zira engelliweb.com'un yayınladığı resmi olmayan verilere göre 2 Aralık 2013'te 35.001 site, 7 Kasım 2014'te 58.502 site, 21 Nisan 2015'te 78.553 site, 7 Aralık 2016'da 115.635 site erişimi engellenmişti.

Kuşkusuz erişim engelleme sayısındaki artış, sansürün artması, dolayısıyla muhafazakâr politikaların artması sonucuydu. Bugün herkesçe kullanılan ve bilgiye erişim kaynağı olan Youtube, Twitter, Facebook'a erişim zaman zaman engelleniyor. Wikipedia'ya erişim engeli ise artık alışıldık bir durum haline geldi.

OKUMADAN ALINAN KARARLAR MI VAR

Sulh Ceza Hakimliklerinin önüne o kadar çok erişim engelleme talebi gidiyor ki, sanki okumadan hepsini onaylıyorlar ya da bazı durumlarda **"okumadan onayladıklarını"** umuyoruz. Aksi halde öyle haberlere erişim engelleniyor ki, insan **"Buna da mı erişim engelleme(!)"** demekten kendini alamıyor?

Örneğin, son zamanlarda özellikle hükümetle ve Adalet Bakanlığı'ndaki müsteşarlarla nasıl bir ilişkisi olduğunu bilemediğimiz Nurettin Yıldız, soL Haber Portalı ve Odatv'de hakkında çıkan her türlü habere erişim engelleme kararı aldırıyor. Ancak haberlere erişim engellenince hafızalar da silinmiyor. Nurettin Yıldız'ın Sosyal Doku Vakfı'nın Youtube hesabından yayınlanan **"Bütün mezheplere göre, Kuran'a iman eden bütün müslümanlara göre, evlilik için bir yaş söz konusu değildir. 10 yaşında, 7 yaşında, 6 yaşında 78 yaşında, yaşıyorsa 135 yaşında bir insan evlenmeye adaydır"** sözleri unutulacak gibi değil. Üstelik Nurettin Yıldız'a **"pedofil"** diyen Orhan Gökdemir'e ceza verildi, bu sözlere **"sapıklık"** diyen Barış Terkoğlu'na dava açıldı. Bunun dışında Sulh Ceza Mahkemeleri tarafından Odatv ve soL Haber Portalı'nda Nurettin Yıldız ile ilgili yapılan tüm haberlere erişim engelleme kararı getirildi.

Üstelik İstanbul 8. Sulh Ceza Hakimliği biraz daha ileri geçti, Nurettin Yıldız'ın istemediği hiç bir haberin yayınlanmayacağını 2017/4844 değişik iş sayılı kararı ile göstermiş oldu. Zira, söz konusu kararla, Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin eski Başkanı Melih Gökçek'in yerini Mustafa Tuna'ya bırakmasıyla ilgili haberlere de erişim engelleme kararı alındı. Ankara'daki görev değişimi, Melih Gökçek'in görevinden istifa etmesi, belli ki Nurettin Yıldız'ın kişilik haklarını ihlal etmişti.

Nurettin Yıldız son günlerde ise, **"Allah'ın kadını dövebileceğini söylediğini, Hadis-i Şerifte yüzüne vurmuyacaksın, boynuncan yukarisına vurmak yasak, göğüs kısmına vuramıyorsun, beline vuramıyorsun... Ya... Emniyet Müdürlüğü'ne yazı yazın size nasıl vuracağınızı öğretsinler, onu ben bilemem"** demesi ile gündemde.. Ancak kadına şiddet çağrısı yapmasını eleştiren haberlerin tamamına da Nurettin Yıldız'ın talebi üzerine gereksiz bir şekilde erişim engelleme kararı getirildi.

AYM KARARINI DİKKATE ALACAKLAR MI

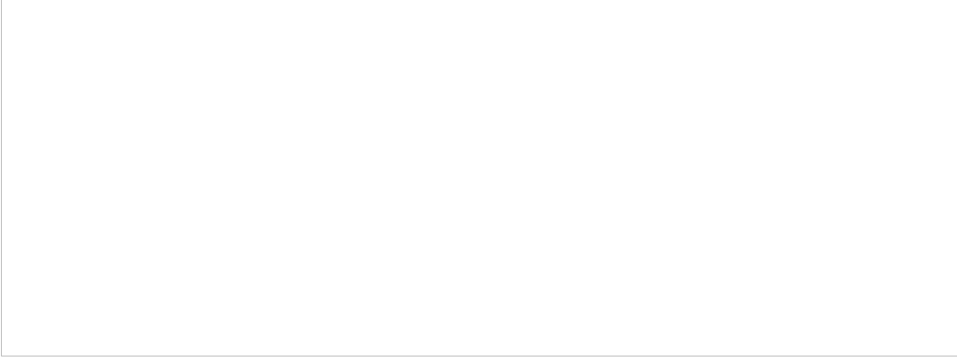
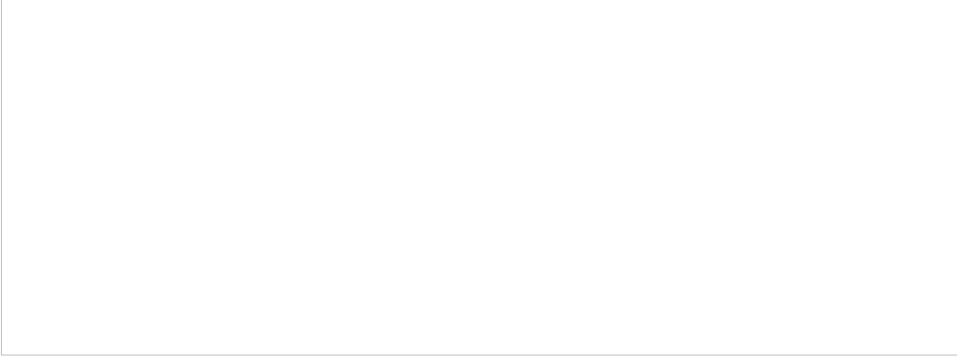
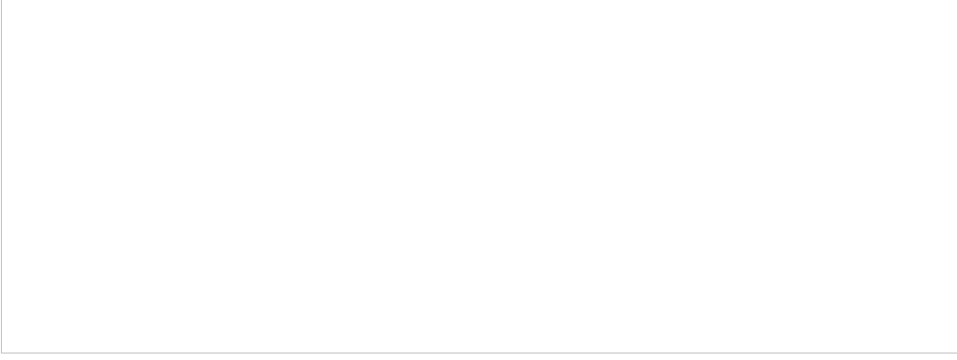
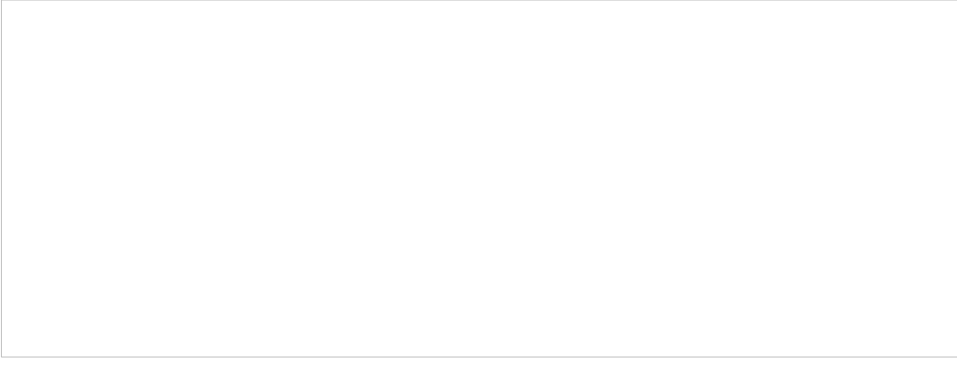
Anayasa Mahkemesi'nin 26/10/2017 tarihli, Ali Kızık başvurusu hakkında vermiş olduğu, erişim engellemelerini sınırlandırması beklenen kararının, İstanbul 8. Sulh Ceza Hakimliği, İstanbul 9. Sulh Ceza Hakimliği ve İstanbul 10. Sulh Ceza Hakimliği tarafından görülüp de Nurettin Yıldız'ın hakkında verdikleri hukuka aykırı erişim engelleme kararlarını kaldırıp kaldırmayacaklarını önümüzdeki günlerde göreceğiz. Elbette aynı durum haksız yere erişim engellenen Wikipedia ve resmi olmayan 2016 yılı verilerine göre erişimi engellenen 115.635 site için de geçerli.

Unutmayın; Anayasa Mahkemesi kararından sonra, gelişigüzel şekilde verilen erişim engeli kararlarının hukuka aykırı olduğunu, artık hukukçu olmayanlar da biliyor.

Özge Demir / Avukat

Odatv.com

İletişim

Haber Merkezi: 0 216 449 32 00

Faks: 0 216 449 32 00

Mail: info@odatv.com

İletişim

Künye

Gizlilik Sözleşmesi ve Koşullar

Mobil Uygulamalar

Reklam

Reklam: 0 216 449 32 00

reklam@odatv.com

© 2021, Oda TV. Tüm haklar saklıdır.

ANA SAYFA

YAZARLAR

VİDEO

FOTO GALERİ

ARŞİV

KATEGORİLER

